

КАК ДА СЕ ДЪРЖИМ КЪМ БЛИЖНИЯ

Господ е предложил такива условия на човека за отношенията му към ближния, които не представляват нищо трудно за изпълнение. Той казва: "Както искате да постъпват с вас хората, така и вие постъпвайте с тях" (Мат.7:12). Видиш ли, че Той не е предписал нищо чуждо, но почти същото, каквото е изисквал по-рано и естественият закон. Той казва: както желаеш с теб да постъпва ближният ти - така и ти постъпвай с него! Желаш да те хвалят - хвали и ти сам! Желаш да не те ограбват - и ти не граби! Желаш да бъдеш на чест - почитай и ти другите! Желаш да получиш милост - бъди и сам ти милосърден! Желаш да бъдеш обичан - обичай и ти! Не желаш да чуваш нищо лошо за себе си - не говори и самият ти нищо такова! И забележете каква е точността на изразите. Той не казал: каквото не желаете да правят вам, и вие не правете, а каквото желаете. Два са пътищата, които ни водят към добродетелта - единият е отдалечаване от пороците, а другият е осъществяване на добродетелите: за това Той предложил последния. Първият път Той открил, когато казал: "Кое е тебе омразно, недей го прави другиму (Тов.4:15); а втория ясно посочил, като рекъл: "Всичко, което искате да правят вам хората, същото правете и вие тях (Мат.7:12).

Има, обаче, и друго условие - кое е то именно? Да любиш ближния си, както сам себе си (Мат.22:39). Какво по-леко има от това? Да не ненавиждаш - това е тежко и придружено с безспокойство; а да обичаш - това е леко и удобно. Наистина, ако бе казал Господ: хора, обичайте зверовете - такава заповед би била трудна; но когато заповядал на хората да обичат също хората, както поради еднородност и произхождение, така и по естествена подбуда, какво трудно има в това? Същото се наблюдава и между лъвовете и вълците - сродството в природите им ги разполага към взаиморазположение. Ето защо, можем ли ние да имаме някакво оправдание, ако не започнем да разполагаме към себе си с любов еднородните нам, когато се трудим да укротяваме лъвовете и да ги приучваме да станат обитатели на домовете ни?